



## Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap  
Institutionen för idrottsvetenskap

1GN446 Idrott och hälsa - inriktning fritidshem och årskurs 4-6/VI-  
profil, 30 högskolepoäng

Physical Education and Health, in Extended School and in Year 4-6,  
Teaching Practice Profile, 30 credits

### Huvudområde

Didaktik

### Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

### Nivå

Grundnivå

### Fördjupning

G1F

### Fastställande

Fastställd 2018-12-19.

Reviderad 2023-11-17. Ändring av förkunskapskrav.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2024.

### Förkunskaper

1GN470 Att vara lärare i fritidshem 15 hp, 1GN471 Att undervisa för lärande och kunskap i fritidshem och skola 7,5 hp eller motsvarande

### Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa sådana ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen

- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i syfte att stimulera och bedöma varje barns/elevs lärande och utveckling i idrott och hälsa.

### **Delkurs 1 Kropp, rörelse och hälsa, 21 hp**

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- beskriva och reflektera över barns och ungdomars fysiska, psykiska, motoriska och sociala utveckling
- utöva och analysera olika former av rörelse, lek, rörelsekvaliteter, idrott och fysisk aktivitet i skiftande kontext
- redogöra för grundläggande teorier och centrala begrepp med relevans för ämnesområdet idrott och hälsa
- diskutera och problematisera kropp, rörelse och hälsa utifrån naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv

### **Delkurs 2 Didaktiska perspektiv på idrott och hälsa i grundskolans tidiga år, 9 hp**

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- identifiera och diskutera barns livsvillkor i relation till genus, klass, etnicitet och funktionsnedsättning samt reflektera och analysera dess betydelse för lärande i idrott och hälsa.
- utforma lärandemiljöer i olika kontext som främjar motorisk utveckling och hälsa
- redogöra för barns lärande och utveckling i relation till rörelse, lek, idrott och hälsa
- reflektera, argumentera och kommunicera gjorda val av innehåll, undervisningsformer, bedömningsmetoder och organisering utifrån aktuell forskning och med stöd i gällande styrdokument
- observera, analysera och diskutera egen och andras undervisning och lärarskap
- reflektera över lärarrollen i ämnet idrott och hälsa

### **Innehåll**

Kursen tar sin utgångspunkt i ämnet idrott och hälsas ämnestillhörighet och vetenskapliga perspektiv. I delkurs 1 belyses centrala kunskapsområden som kropp, rörelse, idrott och hälsa utifrån både ett naturvetenskapligt och humanistiskt-samhällsvetenskapligt perspektiv. Teorier och begrepp av betydelse för ämnets kunskapsbas presenteras och problematiseras. Under kursen introduceras den studerande i en praktisk rörelsebas som kopplas till olika teoretiska perspektiv. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

I delkurs två relateras didaktiska teorier och lärandeteorier till ämnet idrott och hälsas

kunskapsområden med syfte att den studerande ska utveckla en förmåga att beskriva och reflektera över val av innehåll, undervisningsformer och organisering. Kursen innebär en fördjupning av ämnesteorin i relation till ämnesdidaktik och allmäntdidaktik, med särskilt fokus på kropp, rörelse och hälsa i olika kontexter samt bedömning och betygsättning. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

### **Professionell, ämnesdidaktisk, globala värden och vetenskaplig progression**

Under terminen introduceras studenterna i lärarrollen inom ämnet Idrott och Hälsa. Studenterna tränas i att problematisera komplexiteten i lärarprofessionen i relation till ämnet idrott och hälsa. Vidare introduceras även löpande studenten i användandet av didaktiska frågor i planering och utvärdering av undervisning kopplat till ämnets centrala innehåll rörelse, friluftsliv, utevistelse, hälsa och levnadsvanor. Under terminen tränas studenterna i att kunna ”se” undervisning vilket innebär att studenten lär sig att se lärares olika val som handlar om bemötande av individer och grupp, undervisningsinnehåll, sätt att organisera sin undervisning och det egna förhållningssättet gentemot eleverna. Verktygen för att öva ”seendet” är samma som inom vetenskapen, dvs observationer, samtal och olika former av statistiska underlag (t ex betyg, talutrymme) som beskriver undervisningen. Med hjälp av dessa verktyg kan studenten kartlägga undervisningen och få mer kunskap om hur lärare resonerar kring didaktiska val och även om hur elever uppfattar dem. Studenterna ges möjlighet att utveckla sin ämnesdidaktiska förmåga tidigt i utbildningen. Detta sker bland annat genom verksamhetsnära arbetssätt med VI-dagar där studenten får en första inblick i yrkets villkor. Mer specifikt så innebär det: (1) Observationer av undervisning i ämnet idrott och hälsa utifrån didaktiska perspektiv och grundläggande kunskaper om observation som vetenskaplig metod. (2) Dagar där studenten tränar på att leda delar av lektion eller hel lektion, i ämnets olika kunskapsområden samt genomför olika typer av enklare observationer. I samband med att studenter observerar verkliga lärares undervisning ges de möjlighet att pröva att planera, genomföra, utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Detta görs integrerat med att de lär sig att identifiera didaktiska val. Progressionen i att följa verksam lärares undervisning innebär att studenterna under terminen systematiskt observerar undervisning. De diskuterar också med lärare om varför de gör olika val. Inom denna kurs uppmanas även studenterna att kritiskt belysa didaktiska val utifrån ett inkluderandeperspektiv. Nås alla av undervisningen, vilka elever får mer utrymme och vilka får mindre är centrala frågor som också relaterar till skolans värdegrund och ett demokratiperspektiv och barnets rättigheter enligt barnkonventionen och ett hållbarhetsperspektiv. Studenterna ska även som en del av sin professionella lärarkompetens ska kunna kritiskt granska sin egen undervisning. I samband med skriftliga redovisningar introduceras och tränas akademiskt skrivande. Under kursen betonas vikten av en lärarutbildning som vilar på en vetenskaplig grund som med ett inbyggt forskningsperspektiv ska kvalificera den framtida läraren till didaktiskt utvecklingsarbete på flera nivåer. Att kunna iaktta, analysera, värdera och förhålla sig reflekterande till både praktik, teori och olika typer av texter ingår i den första terminen. Hållbarhetsperspektivet åskådliggörs ur aspekter så som biologisk mångfald i samband med utövande av friluftsliv samt hållbar yrkesroll.

### **Undervisningsformer**

Undervisningen består av föreläsningar, casebaserade studier, grupparbeten, laborationer, handledning, verksamhetsintegrering och seminarier. Laborationer och seminarier är obligatoriska moment.

### **Examination**

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

## **Delkurs 1**

Examinationen kring olika former av rörelse, lek, idrott och fysisk aktivitet sker genom didaktiska tillämpningsuppgifter inom fyra tematiska områden om totalt 9 hp. Vidare är det en salstentamen kring barn och ungdomars motoriska, perceptuella och sociala utveckling (4 hp). Området kring kropp, rörelse och hälsa examineras genom ett seminarium med tillhörande skrivuppgift (3 hp). Vinterfriluftsliv (1,5 hp) kan genomföras och examineras på snösäker ort eller motsvarande. I delkursen ingår även sommarfriluftsliv (1,5 hp) samt en tentamen kring centrala begrepp om 2 hp.

## **Delkurs 2**

Målet som belyser barns livsvillkor i relation till genus, klass, etnicitet och funktionsnedsättning (1 hp) och dess betydelse för lärande i idrott och hälsa examineras genom skriftlig inlämningsuppgift. Examinationen kring dels barn och ungdomars lärande och utveckling i relation till rörelse, lek, idrott och hälsa, dels reflektion och argumentation över val av innehåll, lärarskap och undervisningsformer sker genom didaktiska tillämpningsuppgifter om totalt 4 hp. Vidare examineras utformandet av lärandemiljöer som främjar motorisk utveckling och hälsa genom en undervisningsinsats som inkluderar skriftlig redovisning av planering och organisation samt muntlig analys och reflektion. Målen som belyser dels reflektion kring lärarrollen och val av innehåll, undervisningsformer och organisation, dels observation och analys av undervisning och lärarskap examineras via ett seminarium som också inkluderar en skrivuppgift (4 hp).

## **Slutbetyg på hela kursen**

För betyget Godkänd krävs att kursens mål är uppfyllda. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på minst 50% av de examinationer som kan ge betyget Väl godkänd.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

## **Kursvärdering**

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

## **Överlappning**

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GN246 Idrott och hälsa - för grundlärare med inr mot arbete i åk 4-6 och grundlärare med inr mot arbete i fritidshem, VI-profil, 30 hp

## **Övrigt**

Merkostnader i form av hyra av utrustning och resor till utbildningsmiljöer bekostas av den enskilde studerande.

## **Kurslitteratur och övriga läromedel**

## **Delkurs 1**

Dahlgren, Lars Owe, Sjölander, Sverre, Strid, Jan Paul & Szczepanski Anders (red) (2007). *Utomhuspedagogik som kunskapskälla. Närmiljö blir lärmiljö*. Lund: Studentlitteratur, (200 s). ISBN: 978-91-44-04559-7

Ekblom, Maria, Ekblom, Örjan, Nyberg Gisela m.fl. (senast upplagan). *Fysisk aktivitet och hjärnhälsa*. Natur & Kultur läromedel, (95 s).

Lango Jagtoien, Greta, Hansen, Kolbjørn & Annerstedt, Claes (2002). *Motorik lek och lärande*. Göteborg: Multicare Förlag Gyldendal undervisning, (150 s) valda delar. ISBN:9197139882 (tillhandahålls av avd för idrottsvetenskap)

Larsson, Håkan, Fagrell, Birgitta & Redelius, Karin (2005). *Kön-Idrott-Skola*. Idrottsforum, (28 s). Tillgänglig på Internet

Larsson, Håkan & Redelius, Karin (red) (2004). *Mellan nytta och nöje – Bilder av ämnet idrott och hälsa*. Stockholm: Idrottshögskolan, (150 s) valda delar. ISSN:1652-2869 (tillhandahålls av avd. för idrottsvetenskap)

Larsson, Håkan & Fagrell Birgitta (2010). *Föreställningar om kroppen – kropp och kroppslighet i pedagogisk praktik och teori*. Stockholm: Liber, (200 s) valda delar. ISBN:13:9789147084432

Lundvall, Suzanne (red.) (senaste upplagan). *Lärande i friluftsliv – Perspektiv och ämnesdidaktiska exempel*. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan, (141 s).

Wirhed, Rolf (2007). *Anatomi med rörelselära och styrketräning*. Uppsala: Harpoon Publications AB, (50 s) valda delar. ISBN:9789197078115

## **Delkurs 2**

### **Didaktisk litteratur**

Annerstedt, Claes (2007). *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa*. Göteborg: Multicare Förlag AB, (100 s) valda delar. ISBN:9789197459020

Hammar, Lena & Johansson, Inger (2008). *Visst kan alla vara med! – i idrott, lek och spel*. Örebro: Varsam AB, (178 s). ISBN:978-91-633-2590-8

Larsson, Håkan & Meckbach Jane (red) (2007). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber, (150 s) valda delar. ISBN:9789147084371

Skolinspektionen (2010). *Mycket idrott och lite hälsa. Skolinspektionens rapport från den flygande tillsynen i idrott och hälsa*. Dnr: 2010:2037 (14 s). Tillgänglig på Internet.

Skolverket (2011). Aktuella styrdokument och kommentarmaterial för grundskolan. Tillgängligt på Internet.

### **Övrig litteratur**

Applemo, Elisabet (2007). "Shit, jag kan också lyckas". *Om genus, funktionshinder och idrottande kroppar*. Tillgänglig på Internet.

Quennerstedt, Mikael (2006). *Att lära sig hälsa*. Diss. Örebro: Örebro universitet, (75 s). Tillgänglig på Internet.

Redelius, Karin, Fagrell, Birgitta & Larsson, Håkan (2009). Symbolic capital in physical education and health: To be, to do or to know? That is the gendered

question”, i *Sport, Education and Society* vol 14, nr 2 s 245-260 (15 s).

Skolverket (2010). *På pojkarnas planhalva? Ämnet idrott och hälsa ur ett jämställdhets- och likvärdighetsperspektiv.* (90 s). Tillgänglig på Internet.

Skolverket (2011). *Bedömning och betyg.* (45 s). Tillgänglig på internet.

Webb, Louisa, Quennerstedt, Mikael & Öhman, Marie (2008). “Healthy bodies:construction of the body and health in physical education.” i *Sport, Education and Society*, vol 4, nr 13, s 353–372 (19 s).

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 50 s.